

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

28 ביולי 2008

403

כ"ה בתמוז התשס"ח

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 171), התשס"ח-2008 694

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 171), התשס"ח-2008

1. תיקון סעיף 1 בפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 1, בהגדרה "חוק הפיקוח על קופות גמל", במקום "חוק שירותים פיננסיים" יבוא "חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים".
2. תיקון סעיף 3 בסעיף 3(ה) לפקודה –
- (1) בפסקה (1), במקום "לקופות גמל לתגמולים ולקופות גמל לקצבה" יבוא "לקופות גמל לקצבה";
- (2) בפסקה (2), במקום ההגדרה "סכום התקרה" יבוא:
- "סכום התקרה" – סכום השווה לארבע פעמים השכר הממוצע במשק בחודש;

ד ב ר י ה ס ב ר

- כללי** ביום כ"א בשבט התשס"ח (28 בינואר 2008), פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ח-2008 (להלן – תיקון מס' 3) (ס"ח התשס"ח, עמ' 160), אשר כולל גם שורה של תיקוני חקיקה עקיפים, וביניהם תיקון לפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה) ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – חוק הביטוח).
- בתיקון מס' 3 נקבע כי יהיו שני סוגים של קופות גמל לקצבה: קופת גמל לקצבה אשר משלמת ישירות קצבה לזכאים, בהתאם לתקנונה (להלן – קופת גמל משלמת לקצבה), וקופת גמל לקצבה אשר לא יהיה ניתן למשוך ממנה ישירות כספים שהופקדו בה, למעט כספים ממרכיב הפיצויים, אלא באמצעות העברתם לקופת גמל משלמת לקצבה (להלן – קופת גמל לא משלמת לקצבה).
- עוד נקבע בתיקון האמור כי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן – הממונה), לא ייתן אישור קופת גמל לקרן או לתכנית ביטוח בקופת גמל לתגמולים או בקופת גמל אישית לפיצויים, החל בשנת 2008 ואילך, אלא לכספים שהופקדו לקופות האמורות בשל שנת המס שקדמו לשנת המס 2008.
- מרביתם של התיקונים בחוק המוצע הם תיקונים משלימים לתיקון מס' 3, כפי שיובהר להלן.
- לעניין זה יובהר כי אין בתיקונים המוצעים כדי לשנות את כללי המס שיחולו לגבי כספים שהופקדו בשל שנת המס שלפני שנת המס 2008.
- סעיף 1** בתיקון מס' 148 לפקודה (במסגרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ח-2008 (ס"ח התשס"ח, עמ' 889)), התוספה בסעיף 1 לפקודה הגדרה לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ח-2005 (להלן – חוק קופות גמל), במסגרת התיקון האמור נפלה טעות סופר בשם החוק, אשר מוצע לתקנה.
- לסעיפים 2, 4 ו-5(ב) ו-(ד), (א) ו-(ב) ו-(3)**
- כאמור בחלק הכללי לדברי ההסבר מוצע להתאים את המונחים הקבועים בפקודת מס הכנסה למונחים שנקבעו במסגרת תיקון מס' 3, ולהתאים את הוראות הפקודה למצב החוקי החדש שלפיו לא ניתן להפקיד משנת 2008 ואילך הפקודת חרשות לקופות הגמל לתגמולים ולקופות גמל אישיות לפיצויים. לעניין זה יובהר כי הסעיפים שאותם מוצע לתקן עוסקים בסכומים המופקדים בהווה (וקיפת הטבות, ניכויים וזיכויים) ואין הם פוגעים בהוראות המס לגבי הכספים שנצברו בקופות טרם שנת המס 2008, כך, לגבי הכספים אשר נצברו בקופות גמל לתגמולים ובקופות גמל אישיות לפיצויים לפני תחילתו של תיקון מס' 3, ממשיך לחול המצב החוקי כפי שהיה עד עתה.
- במסגרת התיקונים המוצעים לעיל מוצע למחוק הוראות בפקודה כדלקמן:
- בסעיף 3(ה) (2) תימחק ההגדרה "סכום התקרה", שזו לשונה:
- "סכום התקרה" אחד מאלה, לפי העניין:
- (1) שולמו בעבור העובד סכומים לקופות גמל לקצבה בלבד – סכום השווה לארבע פעמים השכר הממוצע במשק בחודש;
- (2) שולמו בעבור העובד סכומים לקופות גמל לתגמולים בלבד – החלק השנים עשר של תקרת ההכנסה המזכה;
- (3) שולמו בעבור העובד סכומים לקופות גמל לקצבה וכן סכומים לקופות גמל לתגמולים –
- (א) לגבי הסכומים ששולמו לקופות גמל לקצבה – הסכום האמור בפסקה (1);
- (ב) לגבי הסכומים ששולמו לקופות גמל לתגמולים – הסכום האמור בפסקה (1), בהפחתת המשכורת שבשלה שולמו הסכומים לקופות גמל לקצבה, ובלבד שלא יעלה על הסכום האמור בפסקה (2).

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשס"ח, עמ' 524.

(1) בפרט משנה (א), אחרי "לזכותו בקופת גמל לפיצויים" יבוא "או במרכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה", במקום "שהשאייר בקופת גמל לפיצויים או שהפקיר מיד עם פרישתו בקופת גמל כזו" יבוא "שהשאייר בקופת גמל כאמור או שהפקיר מיד עם פרישתו במרכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה" ובמקום "לאותה קופת גמל" יבוא "למרכיב הפיצויים בקופת גמל כאמור, והכל עד לסכום התקרה; לענין זה – "מרכיב הפיצויים" – כהגדרתו בחוק הפיקוח על קופות גמל;

"סכום התקרה" – סכום השווה לארבע פעמים השכר הממוצע במשק, כהגדרתו בסעיף 3(ה3), כשהוא מוכפל במספר שנות העבודה אצל המעביד שממנו פרש העובד, בצירוף הסכום הנדרש לכיסוי התחייבויות אותו מעביד בעבור אותו עובד לפי חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963²;

(2) בפרט משנה (ד), אחרי "מקופת גמל לפיצויים" יבוא "או ממרכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה".

(1) בסעיף קטן (א), פסקה (2) – תימחק;

(2) בסעיף קטן (ה) –

דברי הסבר

בעקבות תיקון מס' 3 ורקנה הוראת סעיף 9(א7)(א)(4)(א) לפקודה, כנוסחה טרם תיקונה בהצעה זו, מתוכן, מהטעם שלא ניתן, החל בתחילת תוקפו של תיקון מס' 3 האמור (משמע, החל ביום 1 בינואר 2008), להפקיר כספים לקופת גמל אישית לפיצויים, לאור האמור, מוצע לתקן את הסעיף ולקבוע כי הוא יחול מקום שבו הופקדו כספי הפרישה במרכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה.

כמו כן, מוצע לקבוע כי ההסדר האמור יוגבל בסכום שהוא צירוף של הסכום המשקף את זכאותו של הגישום ממעבידו בהתאם לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, בתוספת הסכום המתקבל מהכפלת ארבע פעמים השכר הממוצע במשק במספר שנות עבודתו אצל אותו מעביד.

סעיפים 4(2), 15(א) ו-1(ג) ו-2(ג)

ביום ד' בטבת התשס"ז (25 בדצמבר 2006) פורסמה הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 152), התשס"ז-2006 (ס"ח התשס"ז, עמ' 210), שביקשה לתקן בין השאר את סעיפים 45א ו-47 לפקודה בעקבות כניסתן לתוקף של תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (ק"ת התשס"ה, עמ' 602). ההצעה כללה, בין השאר, קביעת תקרות שבשלהם יינתן זיכוי או ניכוי לפי הוראות הסעיפים האמורים, תקרות שהיו אמורות להיות זהות לגבי כלל העמיתים. במסגרת הליכי החקיקה בוועדת הכספים של הכנסת, פוצלה ההצעה כך שהוראותיה לגבי שנת המס 2006 פורסמו ביום ז' בטבת התשס"ז (28 בדצמבר 2006) במסגרת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 152 והוראת שעה), התשס"ז-2006 (להלן – תיקון מס' 152 לפקודה), והוראות הקבע של ההצעה,

בסעיף 45א(א), תימחק פסקה (2), שזו לשונה:

"(2) כתשלום לקופת גמל לטובת אחד מהם, למעט תשלום לקופת גמל לקצבה ולמעט תשלום לקופת גמל שהיא קרן השתלמות".

בסעיף 47(א) תימחק פסקה (6), שזו לשונה:

"(6) "עמית יחיד" – יחיד, שאינו עמית מוטב, שמתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) הוא נולד לפני שנת 1961;

(2) היתה לו, בשנת המס, הכנסת עבודה שבשלה

הוא זכאי לקצבה על פי דין או חוזה";

על פי סעיף 9(א7)(א)(4)(א) לפקודה, כנוסחתו היום, זכאי עובד אשר פרש ממקום העבודה, שלא לקבל את מענק הפרישה שניתן לו, ובכלל זה פיצויי פיטורים וכל סכום אחר ששולם לו בעת הפרישה (משמע, לא רק כספים שהופקדו בעבור העובד במהלך שנות עבודתו), אלא להותיר את הכספים בקופת גמל לפיצויים או להפקיר בקופה כאמור כספים שקיבל (ולא היו מופקדים קודם לכן בקופת גמל לפיצויים). נישום שמימש את הזכאות האמורה, לא חויב במס בעת הפרישה ומועד החיוב במס נדחה לעת שבה יבקש לשחרר את הכספים מהקופה. הוראות הסעיף האמור, כנוסחת היום, אינן מוגבלות בסכום.

נוסח הסעיף היום אפשר לבעלי תפקידים בכירים שבמסגרת פרישתם מהעבודה קיבלו מענק בסכום גבוה, להפעיל את הוראות הסעיף האמור ובהתאם לו לדרות את אירוע המס למועד מאוחר יותר.

² ס"ח התשכ"ג, עמ' 136.

(א) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) הסכום האמור בסעיף קטן (ד)(1)";

(ב) בפסקה (2)(ב) –

(1) בפסקת משנה (1), במקום הקטע החל במילים "עד לסכום" עד המילים "שקלים חדשים" יבוא "עד לסכום השווה לפעמיים הסכום האמור בפסקה (1) להגדרה "הכנסה מזכה" שבסעיף 47(א)(1)";

(2) בפסקת משנה (2)(ב), במקום הקטע החל במילים "עד לסכום" עד המילים "או סכום הכנסתו המבוטחת" יבוא "עד לסכום השווה לפעמיים הסכום האמור בפסקה (1) להגדרה "הכנסה מזכה" שבסעיף 47(א)(1) לשנה, בניכוי סכום כאמור בפסקה (1) לאותה הגדרה או סכום הכנסתו המבוטחת".

תיקון סעיף 47, 5. בסעיף 47 לפקודה –

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) בפסקה (3), בהגדרה "הכנסה לעמית עצמאי", במקום הסיפה החל במילים "עד לסכום" יבוא "עד לסכום האמור בפסקה (1) להגדרה "הכנסה מזכה" לשנה, בניכוי הכנסתו המבוטחת";

(ב) בפסקה (4), בהגדרה "הכנסה מבוטחת" המילים "לקופת גמל לתגמולים או" – יימחקו;

(ג) בפסקה (5), בהגדרה "הכנסה נוספת" –

(1) בפסקה (1), במקום הסיפה החל במילים "עד לסכום" יבוא "עד לסכום האמור בפסקה (1) להגדרה "הכנסה מזכה" לשנה";

(2) בפסקה (2), במקום הסיפה החל במילים "עד לסכום" יבוא "עד לסכום השווה לארבע פעמים הסכום האמור בפסקה (1) להגדרה "הכנסה מזכה" לשנה, בניכוי הכנסתו המבוטחת או הסכום האמור בפסקה (1) לאותה הגדרה, לפי הגבוה מביניהם";

(ד) פסקה (6) – תימחק;

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) הרישה עד המילים "לטובת אחד מהם או" – תימחק;

(ב) בפסקה (1), במקום "ואולם אם שילם בעד קצבה בלבד והסכום ששילם עולה על 12% מהכנסתו כאמור" יבוא "ואולם אם שילם סכום העולה על 12% מהכנסתו כאמור";

ד ב ר י ה ס ב ר

שאמורים לחול על כלל העמיתים, לפיכך מוצע שלא לנקוב בסכומים אלא להפנות לסכום הנקוב בהגדרה "הכנסה מזכה" שבסעיף 47(א)(1) לפקודה.

גם בסעיף 4(א)(2) להצעת החוק, המתקן את הסכום הנקוב בסעיף 45(ה)(1) לפקודה, מוצע שלא לקבוע סכום אלא להפנות לסכום שבסעיף 45(ד)(1) לפקודה. לעניין זה יצוין כי במסגרת תיקון מס' 153 לפקודה, נכתב בטעות סכום של 1,632 שקלים חדשים וזאת במקום הסכום של 1,692 שקלים חדשים שהוא הסכום המעודכן שהיה באותה שנה בסעיף 45(ד)(1) לפקודה.

החלוצת משנת המס 2007 ואילך, פורסמו ביום י"ד בטבת התשס"ז (4 בינואר 2007), במסגרת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 153), התשס"ז–2007 (להלן – תיקון מס' 153 לפקודה).

במעבר בין שני המועדים האמורים עורכנו, על פי הוראת סעיף 120ב לפקודה, הסכומים שהופיעו בתיקון מס' 152 לפקודה, ואילו הסכומים שפורסמו במסגרת תיקון מס' 153 לפקודה, לא עורכנו מהטעם שהחוק התקבל בכנסת ביום 1 בינואר 2007 ופורסם ארבעה ימים לאחר מכן, כאמור לעיל. מן הטעם האמור נוצרו פערים בין הסכומים

(ג) בפסקה (2)(ב), במקום הסיפה החל במילים "עד לסכום" יבוא "עד לסכום השווה לארבע פעמים הסכום האמור בפסקה (1) להגדרה "הכנסה מזכה" לשנה, בניכוי הכנסתו המבוטחת";

(3) בסעיף קטן (ב1) -

(א) ברישה, המילים "לקופת גמל לתגמולים או" - יימחקו;

(ב) בפסקה (1), במקום "לקופת גמל לקצבה" יבוא "כאמור";

(ג) בפסקה (2), במקום "ששולמו לקופת גמל לקצבה" יבוא "ששולמו כאמור" והמילים "ובשל סכומים ששולמו לקופת גמל לתגמולים", "לקופת גמל לקצבה" ו"ב"קופת גמל לקצבה" - יימחקו.

6. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005³ (להלן - חוק קופות גמל) -

תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)

(1) בסעיף 4(א)(2), אחרי "קופות גמל" יבוא "ואולם רשאית היא לעסוק בעיסוק אחר שאישר הממונה, בכפוף לתנאים שאישר";

(2) בסעיף 13 -

(א) בסעיף קטן (א)(4), במקום "לגבי קרן שפעלה כדין בקופת גמל לתגמולים או בקופת גמל אישית לפיצויים, לפי העניין, בשנת המס 2007 ואילך, ועל כספים שהופקדו בקרן כאמור" יבוא "לגבי כספים שהופקדו בקופת גמל לתגמולים או בקופת גמל אישית לפיצויים, לפי העניין";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "לגבי תכנית ביטוח שאושרה כדין בקופת גמל לתגמולים או לפיצויים, לפי העניין, בשנת המס 2007 ואילך, ועל כספים שהופקדו בתכנית ביטוח כאמור" יבוא "לגבי כספים שהופקדו בקופת גמל לתגמולים או בקופת גמל אישית לפיצויים, לפי העניין";

(3) בסעיף 23 -

ד ב ר י ה ס ב ר

לקרן או לתכנית ביטוח, כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים, החל בשנת 2008 ואילך, אלא לגבי קופת גמל לתגמולים או קופת גמל אישית לפיצויים שפעלה בשנת המס 2007 ועל כספים שהופקדו לקופות האמורות בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008 (להלן - כספים צבורים בקופות קיימות).

כדי לאפשר לחוסכים לבחור באיזה גוף לנהל את הכספים הצבורים בקופות התגמולים ולהעביר כספים צבורים מקופה לקופה, מוצע לתקן את סעיף 13 לחוק קופות גמל, כך שהממונה יהיה רשאי ליתן אישור קופת גמל, כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים, לגבי כספים צבורים בקופות קיימות גם אם הם לא הופקדו באותה קופת גמל.

לפסקה (3)

בסעיף 23(א)(1) לחוק קופות גמל, כנוסחו לאחר תיקון מס' 3, נקבע, בפסקת משנה (א)(1), כי בקופת גמל משלמת לקצבה, למעט קרן ותיקה, יהיה ניתן לבצע משיכת כספים באמצעות היוון חלק מהקצבה לסכום הדיפעמי, ובלבד שסכום הקצבה שיוותר בידו של עמית לאחר ביצוע היוון

התיקון המוצע הוא תיקון מטיב, שכן הסכומים שנקבעו במסגרת תיקון מס' 152 עורכנו כלפי מעלה כבר פעמיים (ב'1 בינואר 2007 וב'1 בינואר 2008) ואילו הסכומים שנקבעו במסגרת תיקון 153 עורכנו רק פעם אחת - ב'1 בינואר 2008.

סעיף 6 לפסקה (1)

סעיף 4(א)(2) לחוק קופות גמל קובע כי לא ייתן רישיון חברה מנהלת אלא לחברה שעיסוקה הבלעדי הוא ניהול קופות גמל. מוצע להתיר לחברה מנהלת של קופת גמל לעסוק בעיסוקים נוספים שיאשר הממונה, בכפוף לתנאים שאישר. כך למשל, יהיה ניתן לשקול לאשר לחברה מנהלת עיסוק בתיווך לעניין ביטוח, בין באמצעות חברה יבית ובין בידי החברה עצמה (בסוכנות ביטוח). באופן שיאפשר לחברה מנהלת לשווק יחד עם מוצריה גם מוצרים ביטוחיים משלימים.

לפסקה (2)

בהתאם לסעיף 13 לחוק קופות גמל, כנוסחו לאחר תיקון מס' 3, הממונה אינו רשאי לתת אישור קופת גמל

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 869; התשס"ח, עמ' 160.

(א) בסעיף קטן (א)(1) -

(1) בפסקת משנה (א)(1), בסופה יבוא "זכאי העמית לקצבה מקופה אחרת או לפנסיה תקציבית, יובא בחשבון גם סכום הקצבה או הפנסיה התקציבית כאמור, לצורך הישוב סכום הקצבה שלו יהיה זכאי העמית לאחר ההיוון; לעניין זה, "פנסיה תקציבית" - תשלומים בשל פרישה, המשולמים לעמית, מדי הודש באופן רציף, לפי דין או הסכם, מאוצר המדינה או מקופת מעבידו, במשך כל ימי חייו";

(2) בפסקת משנה (ב), המילים "למעט משיכה של כספים ממרכיב הפיצויים" - יימחקו, ובסופה יבוא "הוראות פסקת משנה זו לא יחולו על משיכה של כספים ממרכיב הפיצויים וכן על משיכה בידי עמית שמתקיימים בו שניים אלה:

(1) הוא הגיע לגיל פרישת חובה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004⁴;

(2) סך הכספים בחשבונותיו בקופת הגמל שממנה נמשכים הכספים, בקופת גמל לא משלמת אחרת ובקופת גמל משלמת שאינה קרן ותיקה, אינו עולה על סכום הצבירה המזערית";

(ב) בסעיף קטן (ב)(1), בסופו יבוא "ובלבד שעמית לא יהיה רשאי למשוך כספים מקופת גמל משלמת לקצבה שלא בדרך של קצבה או בדרך של היוון חלק מהקצבה לסכום חד-פעמי, אלא בשל מצב בריאותי או כלכלי של העמית או של בן זוגו, או בהתקיים התנאים המפורטים בפסקאות משנה (1) ו-(2) של סעיף קטן (א)(1)(ב), בשינויים המחוייבים".

ד ב ר י ה ס ב ר

לחייבו להעבירו לקופת גמל משלמת לקצבה, אשר על כן, מוצע לקבוע כי עמית יהיה רשאי למשוך את הסכום האמור ישירות מקופת גמל לא משלמת לקצבה אם סך הכספים שצבר בכלל חשבונותיו בקופות הגמל לקצבה שניתן לאחדם, היינו: קופת גמל לא משלמת שממנה נמשכים הכספים, קופת גמל לא משלמת אחרת או קופת גמל משלמת שאינה קרן ותיקה, אינו עולה על סכום צבירה מזערית. מוצע לקבוע כי הסכום האמור יעמוד על סכום של 40,000 שקלים חדשים, שהוא אומדן של סכום הצבירה שנדרש לצורך קבלת סכום קצבה של 5% משכר מינימום. עוד מוצע לקבוע כי הסכום האמור יוצמד למדד בדומה למנגנון העדכון שנקבע לגבי סכום הקצבה המזערית.

עוד מוצע להגביל משיכה כאמור ולאפשרה רק לעמית שהגיע לגיל פרישת חובה, כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004 (כלומר גיל 67), זאת כדי להבטיח שהמשיכה תבצע בסיומה של תקופת ההיסכון.

כמו כן, לצורך האחרת הכללים מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ב)(1) של סעיף 23, בנוסחו המוצע, כי התנאים האמורים יחולו גם לגבי קופת גמל לקצבה משלמת.

בנוסף, בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - תקנות מס הכנסה), נקבע, בין השאר, תנאים למשיכה של סכומים חד-פעמיים

הקצבה יעמוד על סכום של 3,850 שקלים חדשים (להלן - סכום הקצבה שנתר בידי העמית). הסכום האמור יעודכן אחת לשנה לפי שינוי מדד המחירים לצרכן באותה שנה. מוצע לקבוע כי לעניין סכום הקצבה שנתר בידי העמית יובאו בחשבון גם סכום קצבה שלו זכאי העמית מקופת גמל אחרת וכן תשלומים חודשיים שמשולמים לעמית בשל פרישה, לפי דין או הסכם, מאוצר המדינה או מקופת מעבידו במשך כל ימי חייו, זאת כדי לאפשר לעמית להביא בחשבון לעניין המגבלה האמורה את כלל תשלומי הפנסיה שהוא מקבל ממקורות שונים.

בנוסף, נקבע בסעיף 23(א)(1)(ב) לחוק קופות גמל כי לא יהיה ניתן למשוך כספים מקופת גמל לא משלמת לקצבה, למעט כספים ממרכיב הפיצויים, אלא באמצעות העברתם לקופת גמל משלמת לקצבה. בחלק מתקנוני קופות גמל לקצבה משלמות נקבע כי אחד מהתנאים לקבלת קצבה מהקופה הוא צבירת די כספים אשר מוכים בקבלת קצבה בסכום שעולה על סכום מזערי שנקבע (ככלל, הסכום האמור עומד על 5% משכר המינימום). במקרה שבו החוסך לא צבר די כספים אשר מוכים אותה בקבלת קצבה כאמור משולמים לו הכספים בסכום חד-פעמי (להלן - סכום צבירה מזערי).

לנוכח האמור, אם הצטבר לזכותו של עמית סכום שאינו עולה על סכום צבירה מזערי, הרי שאין הצדקה

⁴ ס"ח התשס"ה, עמ' 55.

(ג) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א)(1)(ב), קבע השר, לפי הוראות סעיף קטן (ב)(1) מועדים ותנאים שבהם רשאים עמיתים למשוך כספים מקופת גמל משלמת לקצבה, שלא בדרך של קצבה או של היוון חלק מהקצבה לסכום חד-פעמי, בשל מצב בריאותי או כלכלי, רשאים העמיתים למשוך כספים מקופת גמל לא משלמת לקצבה גם במועדים ובתנאים כאמור";

(ד) בסעיף קטן (ה) –

(1) הרישה עד המילים "שקלים חדשים" תסומן "(1)" ובה, אחרי ההגדרה "סכום קצבה מזערי" יבוא:

"סכום צבירה מזערי" – 40,000 שקלים חדשים";

(2) הסיפה החל במילים "הסכום האמור" תסומן "(2)", ובה, במקום "הסכום האמור יעורבן" יבוא "הסכומים האמורים בפסקה (1) יעודכנו";

(4) בסעיף 49(א)(8) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "אלא אם כן הכספים חייבים במס לפי סעיף 87(א)(2) ו-(ב) לפקודת מס הכנסה";

תיקון חוק הפיקוח
על שירותים
פיננסיים (ביטוח)

7. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 –

(1) בסעיף 15(א) –

(א) בפסקה (1), אחרי פסקת משנה (ב) יבוא:

"(ג) רשאית היא לעסוק בעיסוק אחר שאישר המפקח, בכפוף לתנאים שאישר";

(ב) בפסקה (2), במקום הרישה עד המילה "ולענין" יבוא "לענין", והמילה "אחרת" – תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

כספים שחייבים במס כאמור לא יהיו עבירה פלילית.

סעיף 7 לפסקה (א)(1)

בסעיף 15(א)(1) לחוק הביטוח נקבע כי לא יינתן רישיון מבטח לחברה המבקשת לנהל קופת גמל משלמת לקצבה אלא אם כן עיסוקה הבלעדי הוא ניהול קופות גמל שאינן קופות ביטוח, ואולם, נקבע כי חברה כאמור תהיה רשאית להחזיק סוכנות ביטוח בבעלותה המלאה, בכפוף לתנאים שאישר המפקח. מוצע להתייר לחברה מנהלת של קופת גמל משלמת לקצבה לעסוק בעיסוקים נוספים שיאשר המפקח, בכפוף לתנאים שאישר. כך למשל, יהיה ניתן לשקול לאשר לחברה מנהלת עיסוק בתיווך לעניין ביטוח גם בידי החברה עצמה (כסוכנות ביטוח), באופן שיאפשר לה לשווק יחד עם מוצריה גם מוצרים ביטוחיים משלימים.

לפסקה (א)(1)(ב)

בסעיף 15(א)(2) לחוק הביטוח נקבע, בין השאר, כי המפקח על הביטוח לא ייתן רישיון מבטח לחברה המבקשת לנהל קופת גמל לקצבה שאינה קופת ביטוח ושהיא קרן ותיקה, אלא אם כן החברה תנהל רק את הקרן הוותיקה.

מקופת גמל לתגמולים ומקופת גמל לקצבה, בשל מצב בריאותי או כלכלי של העמית או של קרובו. בדומה לאמור מוצע לקבוע כי שר האוצר רשאי לקבוע תנאים כאמור למשיכה גם לגבי קופת גמל משלמת לקצבה. עם זאת, לנוכח מדיניות הממשלה בדבר ייעוד החיסכון הפנסיוני למטרת תשלומי קצבה בגיל זקנה, מוצע לצמצם את אפשרויות משיכת הכספים למטרות אחרות, וזאת למעט משיכה בשל מצב כלכלי או בריאותי של העמית או של בן זוגו. עוד מוצע לקבוע כי אם קבע השר תנאים כאמור הם יחולו גם לגבי משיכת כספים מקופת גמל לא משלמת לקצבה שלא בדרך של קצבה או בדרך של היוון חלק מקצבה לסכום חד-פעמי.

לפסקה (4)

בסעיף 49(א)(8) לחוק קופות גמל נקבע כי מי ששילם כספים, קיבל כספים או העביר כספים מקופת גמל בניגוד להוראות סעיף 23(א) לחוק קופות גמל, חייב בעונשין. מאחר שבהתאם לסעיף 87 לפקודת מס הכנסה משיכה של עמית בקופת גמל שלא בהתאם להוראות סעיף 23 לחוק קופות גמל או שלא בהתאם לתקנות שהותקנו מכוה, תהיה חייבת בתשלום מס, מוצע לקבוע כי תשלום או קבלת

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשס"ח, עמ' 165.

(2) בסעיף 92א(ד), אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) לא מילא אחר ההוראות לפי סעיף 33(ב) לחוק הפיקוח על קופות גמל, כפי שהוחל בסעיף 36א, לענין אופן חישוב שווים של נכסים לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה;

(ב2) לא שלח למבוטחים בביטוח תלוי תשואה דוחות תקופתיים ודוחות נוספים, בהתאם להוראות לפי סעיף 35 לחוק הפיקוח על קופות גמל, כפי שהוחל בסעיף 36א;

(ג2) לא מילא אחר ההוראות לפי סעיף 36א לחוק הפיקוח על קופות גמל, כפי שהוחל בסעיף 36א, בדבר פרסום ביטוחים תלויי תשואה";

(3) בסעיף 104 -

(א) בסעיף קטן (ב)6, במקום "32(ג) יבוא "32(ד)";

(ב) בסעיף קטן (ג), פסקאות (13), (15) ו-(16) - יימחקו.

תחילה 8. (א) תחילתם של סעיפים 3(ה)3, 9, 45א ו-47 לפקודה, כנוסחם בסעיפים 2 עד 5 לחוק זה, ביום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008).

(ב) תחילתו של סעיף 23(ב)1 ו-(ב)1 לחוק קופות גמל, כנוסחו בסעיף 6(ב)3 ו-(ג) לחוק זה, ביום כניסתן לתוקף של תקנות לפי סעיף 23(ב)1 לחוק קופות גמל.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 8 לפסקה (1)

בהתאם למועד תחילתו של תיקון מס' 3, ומאחר שהמדובר בתיקונים משלימים, מוצע כי תחילתו של החוק המוצע לגבי השינויים בפקודה תהא ביום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008), כך שהוא יחול גם לגבי שנת המס 2008.

לפסקה (2)

מאחר שמוצע לצמצם את אפשרות משיכת כספים בשל מצב בריאותי או מצב כלכלי לעומת המצב הקיים כיום בתקנות מס הכנסה, מוצע לקבוע כי תחילתו של סעיף 23(ב)1 ו-(ב)1 לחוק קופות גמל, כנוסחו בסעיף 6(ב)3 ו-(ג) להצעת החוק, תהיה במועד התקנת תקנות לפי סעיף 23(ב)1 לחוק קופות גמל, שיחליפו את תקנות מס הכנסה באותו עניין.

מוצע לבטל את המגבלה האמורה, כך שחברה המבקשת לנהל קופת גמל לקצבה שאינה קופת ביטוח, תהיה רשאית לנהל גם קרן ותיקה, וזאת כדי לנצל את היתרונות של ניהול כמה קופות בידי חברה מנהלת אחת.

לפסקה (2)

בתיקון מס' 3 לחוק קופות גמל בוטלו כמה סעיפי ענישה פלילית ונקבע שעל הפרתם יוטל עיצום כספי בלבד. בחוק הביטוח יש כמה סעיפי ענישה פלילית המפנים לאותם סעיפים בחוק קופות גמל, כך שאותה הפרה מהווה עבירה פלילית לפי חוק הביטוח, ואילו לפי חוק קופות גמל ניתן להטיל על הפרתה עיצום כספי בלבד. מוצע להתאים את סעיפי הענישה לפי חוק הביטוח לסעיפים שתוקנו בתיקון מס' 3 לחוק קופות גמל כך שעל הפרתם יוטל עיצום כספי בלבד.